

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ивелина Николова Николова
ПУ „Паисий Хилендарски“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“,
по: област на висше образование 2. Хуманитарни науки,
професионално направление 2.4. Религия и теология (Патрология и догматическо богословие)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 96 от 11.11.2025 г., и в интернет страницата на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Теология“ към Философско-исторически факултет, като кандидат участва пот. доц. д-р Стоян Илиев Чиликов.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Предмет:

Със заповед № РД-22-35 от 09.01.2026 г. на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в ПУ по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.4. Религия и теология (Патрология и догматическо богословие), обявен за нуждите на катедра „Теология“ към Философско-исторически факултет.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**: участва прот. доц. д-р Стоян Илиев Чиликов от ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от прот. доц. д-р С. Чиликов комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

- Административни документи
- Публикации процедура

За участие в конкурса кандидатът представя общо 23 научни труда, 1 монографичен труд, които са в специализираното поле на конкурса, релевантни на професионалното направление 2.4. Религия и теология. Публикациите не са използвани в предходна процедура за придобиване на други научни степени и звания. С тези публикации се удостоверява, че кандидатът отговаря на минималните национални изисквания съгласно Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав на Република България и Регистъра на академичния състав. Не се взема под внимание 1 научен труд (монография) за присъждането на научната степен „доктор на науките“.

Кратки биографични данни (на кандидата)

Прот. доц. д-р С. Чиликов завършва висшето си образование по теология в Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 1996 г. През 2000 г. придобива степента „кандидат на богословието“ в Московската духовна академия. Специализира в Солунския Аристотелски университет (2004-2005) и в Латеранския университет в Рим (2001-2002). През 2019 г. придобива научната степен „доктор на науките“ в ПУ „Паисий Хилендарски“. Про-

фесионалният му опит е свързан с участието му в редакторската колегия на множество сборници и участия в научни проекти.

Лични впечатления

Личните ми впечатления от прот. доц. дтн С. Чиликов са отлични. Дългогодишната ми работа с него като колега в катедрата по теология ми дава пълното основание да споделя неговата отдаденост към науката, усилията, които полага, за да изгражда постигнатото от неговите предшественици. Трябва да бъдат споменати и личните ми впечатления от хармоничните колегиални взаимоотношения, които кандидатът поддържа с колегите от катедрата, в духа на практикуваното от него християнство тъкмо и като духовно лице. Изряден свещеник, богослов и научен работник.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Учебно-педагогическата дейност на прот. доц. дтн С. Чиликов отразява работата му на сериозен преподавател, който през целия път на своето дългогодишно преподаване изгражда систематично 9 лекционни курса. Те са профилирани в неговата научна област и допълват и надграждат логически двете основни богословски дисциплини, които кандидатът преподава – Догматическо богословие и Патрология.

Оценката на учебно-педагогическата дейност на подготовката на кандидата може да бъде забелязана теоретично от анкетите, провеждани системно със студентите, откъдето се вижда високата оценка на работата му, изграждането и постоянното обновление на учебните курсове и прецизната работа със студентите, само допълват общата ми положителна оценка.

Оценка на научната и научноприложната дейност на кандидата.

Монографичното изследване на прот. доц. дтн С. Чиликов „Евхаристия и аскеза в традицията на Църквата“, обхваща 208 страници и е структурирана в три части. В първа част авторът спира вниманието си върху по-важни термини от разглежданата от него проблематика, като ги поставя в основата на изграждането на вътрешната конструкция на текста (догмат и етос, образ и подобие, благодат и свобода и др.). Тезата на изследването се разгръща в следната констатация: синтезът на евхаристията и подвига. Във втора част се надгражда започнатия дискурс, като вниманието се спира главно върху богословския дебат от IV в. относно съотношението между благодат и свобода. Третата част се фокусира върху темата за човешкото спасение, в което важна роля играят тайнствата, разгърната в перспективата на паламитското учение за същност и енергия.

Депозираниите статии от кандидата прот. доц. дтн С. Чиликов отразяват цялостната му научно-изследователска дейност в областта на систематиката, с подчертан акцент върху творчеството на някои свети отци на Църквата. Похвално е това, че спира вниманието си върху примери от българската святост.

Приноси (научни, научноприложни, приложни) и цитирания

Научните приноси в научноизследователската работа на кандидата са свързани предимно с актуализиране на патрологичната проблематика, която изследва и, която поставя в контекста на своята преподавателска дейност.

От приложения списък с цитиранията (общо 41 на брой) се вижда, че прот. доц. дтн С. Чиликов представя цитирания в научни издания у нас и в чужбина, което показва неговата категорична научна разпознаваемост.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Всички формулирани тези, приноси и научни резултати са плод на задълбочени анализи, детайлни научни изследвания и могат да бъдат признати като лични заслуги на прот. доц. дтн С. Чиликов.

3. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки към цялостния пакет научни изследвания и материалите, представени от кандидата. Имам препоръки, които ако кандидатът пожелае, мога да споделя.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от прот. доц. дтн С. Чиликов **отговарят на всички** изисквания(та) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове. Теоретичните разработки на прот. доц. дтн С. Чиликов имат практическа приложимост предимно към учебната работа.

Постигнатите от прот. доц. дтн С. Чиликов резултати в учебната и в научноизследователската дейност **напълно** съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на ФИФ, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове и с оглед на анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научноприложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и препоръчам на Научното жури да изготви доклад предложение до Факултетния съвет на ФИФ за избор на прот. доц. дтн Стоян Илиев Чиликов на академичната длъжност „професор“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.4. Религия и теология (Патрология и догматическо богословие).

5 март 2026 г.

Изготвил становището:

(подпис)

доц. д-р Ивелина Николова Николова

(ак. дл., н. ст., име, фамилия)